

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17090>

Özet

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ), Bilgino?lu ve Yozgat taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilm? bir **psikolojik ölçek** olup, örgütsel ba?lamda **Ate?leyici Liderlik** davran??lar?n? sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu liderlik yap?s?, çal??anlar? motive etme, ilham verme ve yüksek performansa te?vik etme yetene?ini kapsar. Ölçek geli?tirme çal??mas?, bu yap?n?n güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac?n? sunarak liderlik ara?t?rmalar?na katkıda bulunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, liderlik literatüründeki bo?luklar? doldurmak ve Türkiye'deki örgütsel davran?? çal??malar?na özgün bir araç sa?lamak amacıyla bilimsel yöntemlerle geli?tirilm?tir.

Anahtar Kelimeler

Ate?leyici Liderlik, Liderlik Stilleri, Örgütsel Davran??, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlilik, Geçerlik, Yönetim Psikolojisi.

Yazarlar

Elif Bilgino?lu, U?ur Yozgat.

Amaç

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ)'nin temel amacı, yöneticilerin veya liderlerin astlar? üzerindeki katalitik ve motive edici etkilerini ölçen özgün bir **liderlik** yap?s?n?n boyutlar?n? tespit etmektir. Ölçek, özellikle çal??anlar?n co?kusunu, ba?l?l??n? ve giri?imcili?ini "ate?leyen" liderlik davran??lar?n?n derecesini belirlemek üzere tasarlanm??tır.

Bu araç, ara?t?rmacılar?n ve insan kaynaklar? profesyonellerinin liderlik geli?imi programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmelerine ve organizasyonel performans ile liderlik tarzlar? aras?ndaki ili?kileri incelemelerine olanak tan?r.

Yap? (Construct)

Ate?leyici Liderlik, çal??anlar?n içsel motivasyonunu tetikleyen ve onlar? belirlenen hedeflere do?ru yüksek enerjiyle yönlendiren pozitif ve dinamik bir liderlik yap?s?d?r. Bu yap?, genellikle vizyon olu?turma, pozitif rol model olma, ki?isel geli?im deste?i ve yüksek beklentiler belirleme gibi unsurlar? içerir.

ALÖ, bu liderlik davran??lar?n? çok boyutlu bir perspektifle ele alarak, liderin sadece görev yönetimi yeteneklerini de?il, ayn? zamanda duygusal ve ilham verici etkile?imlerini de ölçmektedir.

Geçerlik (Validity)

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda (Bilginolu ve Yozgat, 2020), Ate?leyici Liderlik Ölçe?i'nin bilimsel standartlara uygun olarak geçerli?i test edilmi?tir. Çal??man?n detaylar? makalede yer almakla birlikte, genellikle **yap? geçerli?i** (construct validity) ve **içerik geçerli?i** (content validity) kan?tlar? sunulmu?tur.

Yap? geçerli?i, aç?mlay?c? ve do?rulamay?c? faktör analizi teknikleri kullan?larak incelenmi?; ölçe?in teorik olarak belirlenen liderlik boyutlar?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ü gösterilmi?tir.

Güvenirlik (Reliability)

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i'nin güvenilirli?i, iç tutarlılık analizleri ile de?erlendirilmi?tir. Geli?tirme makalesinde, ölçe?in genel ve alt boyutlar? için **Cronbach's Alpha** katsay?lar? rapor edilmi?tir. Yüksek alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? liderlik yap?s?n? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü teyit etmektedir.

Güvenirlik çal??malar?n?n sonuçlar?, ALÖ'nün tekrarlı ölçümlerde istikrarlı sonuçlar verdi?ini ve liderlik ara?t?rmalar?nda güvenle kullan?labilecek nitelikte oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

ALÖ'nün geli?tirilmesi sürecinde, liderlik yap?s?n?n temel boyutlar?n? ortaya ç?karmak için kapsamlı **Faktör Analizi** uygulanm??tır. Ba?langıçta aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) ile madde havuzu optimize edilmi?, ardından do?rulamay?c? faktör analizi (DFA) ile ölçe?in nihai yap?s? test edilmi?tir.

Bu analizler sonucunda, Ate?leyici Liderlik yap?s?n?n kaç alt boyuttan olu?tu?u ve her bir maddenin hangi boyuta yüklendi?i belirlenmi?tir. Bu faktör yap?s?, ölçe?in teorik çerçevesini desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Yazar tarafından belirtilen derecelendirme bilgisi kaynakta yer almamas?na ra?men, bu tür psikolojik ölçekler genellikle 5'li veya 7'li Likert ölçe?i tipinde (örne?in, 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum) derecelendirme kullan?r.

Mevcut Dil: Türkçe (Türkçe) (Orijinal geli?tirme dili).

Popülasyon Grubu: Örgütsel ba?lamda çal??anlar ve yöneticiler.

Ya? Grubu: Yeti?kin çal??ma ça?? popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek geli?tirme çal??mas? Türkiye'deki farklı sektörlerden çal??anlar üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Örgütsel psikoloji alanında kullanılan, öz bildirim dayalı envanter (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Liderlik, Ateleyici Liderlik, Örgütsel Psikoloji, Motivasyon, Performans, Elif Bilgino?lu, U?ur Yozgat.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemiştir.

?leti?im E-posta Adresi (Sorumlu Yazar): elifb@ada.net.tr

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2020.

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yay?mlanm??tır. Akademik amaçlı kullanım için genellikle yazarlardan izin alınması tavsiye edilir. Ticari veya uygulamalı amaçlar için kullanmadan önce sorumlu yazar (Elif Bilgino?lu) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Makalenin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: atesleyici-liderlik-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Bilgino?lu, E. ve Yozgat, U. (2020). Ateleyici Liderlik Ölçeği (ALÖ) geli?tirme çal??mas?. *Akdeniz ??BF Dergisi*, 20(1), 18-34.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.org.tr

Ateleyici Liderlik Ölçeği (ALÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A??adaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde

de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Detaylı maddeler için Bilginolu ve Yozgat (2020) tarafından yayımlanan makaleye ba?vurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM